

**Uchwała nr XXVII/282/2020
Rady Miejskiej w Chmielniku
z dnia 28 grudnia 2020 roku**

**w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w 2021 roku.**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz U. z 2020 roku poz. 713 z póź. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz U. z 2019 r. Poz. 2277 z póź. zm) Rada Miejska w Chmielniku uchwała co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Preliminarz wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2021 stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Chmielnik.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH W MIEŚCIE I GMINIE
CHMIELNIK
NA ROK 2021

WPROWADZENIE

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. (z późniejszymi zmianami) o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych.

Dla miasta i gminy Chmielnik podstawę działania stanowi Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych /GPPiRPA/ w Chmielniku w 2021 r. uwzględnione zostały wskazówki wynikające z *Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku* Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w GPPiRPA w 2021 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Finansową podstawę realizacji GPPiRPA stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Miejskiej w Chmielniku.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW DOTYCZĄCYCH ZJAWISKA SPOŻYWANIA ALKOHOLU I NIKOTYNIZMU WŚRÓD UCZNIÓW SZKÓŁ W CHMIELNIKU PRZEPROWADZONA W 2019 ROKU

Wstęp

Na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku w 2019 roku zostało zrealizowane badanie mające na celu zdiagnozowanie problemów dotyczących nadużywania alkoholu i niktynizmu wśród dzieci i młodzieży w wieku 13-20 roku życia uczęszczających do szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych na terenie miasta. Wyniki badań posłużą władzom

miasta do zweryfikowania problemu, poznania skali zagrożenia oraz do dostosowania strategii działań profilaktycznych poprzez opracowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na kolejne lata.

Metoda i próba badawcza

Badania zostały przeprowadzone przez specjalistę psychoterapii uzależnień w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z preliminarzem wydatków na rok 2019 rok, pkt. VII. Zastosowaną metodą badawczą była ankieta. Przeprowadzona wśród dzieci i młodzieży ankieta składała się z 29 pytań, z przeważającą liczbą pytań zamkniętych. Dostosowana do złożonego charakteru badanego problemu. W badaniu wykorzystano następujące zmienne: płeć, klasa, wiek, rodzaj szkoły miejsce zamieszkania .

W badaniu efektywnie wypełniło ankiety 449 uczniów z klasy VI, VII i VIII szkoły podstawowej, oraz szkół ponadpodstawowych (Zespół Szkół Nr 4) w Chmielniku.

Badanie realizowano od miesiąca marca 2019r. do końca czerwca br. metodą ankiety audytoryjnej. W procedurze badania położono bardzo duży nacisk na zapewnienie respondentom maksimum poczucia bezpieczeństwa. Uczniowie w instrukcji otrzymali zapewnienie o pełnej anonimowości badań, zarówno na poziomie pojedynczych uczniów, jak również całej szkoły. Oznacza to, że tajemnicą objęte są również wyniki na poziomie szkół.

Diagnoza dostarczyła cennych informacji stanowiących podstawę do planowania działań profilaktycznych w środowisku lokalnym. Wyniki badań i ich interpretacja stanowią źródła informacji istotnych z punktu widzenia planowania, modyfikowania, jak i ewaluacji działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chmielniku oraz tworzenia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na najbliższe lata

Podsumowanie

Uczniowie w Chmielniku interesują się głównie sportem, muzyką oraz informatyką. Swój wolny czas spędzają najczęściej przy słuchaniu muzyki, wraz ze znajomymi lub przed komputerem.

64% uczniów przyznało się, iż miało kontakt z alkoholem. Najczęściej pierwsze próby „zasmakowania” alkoholu odbywają się pod okiem rodziców za ich przyzwoleniem podczas uroczystości rodzinnych. Alkoholem jako dzieci i młodzież po raz pierwszy próbowały to głównie piwo i wódka. Uczniowie piją alkohol z dwóch powodów – by dobrze się bawić i mieć lepszy humor. W szkole podstawowej 1-2 razy w życiu zdarzyło im się spożywać alkohol, w szkole ponadpodstawowej – rzadziej niż raz w miesiącu. Kolejne pytanie miało pokazać jaka jest „kultura picia” wśród uczniów. Na pytanie czy zdarzyło Ci się upić zdecydowanie więcej osób w każdej z grup wiekowych odpowiada przecząco.

Dzieci i młodzież najczęściej kupują alkohol w sklepach monopolowych, supermarkecie/markecie. Zdecydowana większość uczniów deklaruje, iż nie popada w konflikty z innymi osobami. Na taką odpowiedź wskazało 17% uczniów szkół podstawowych, oraz 54% ponadpodstawowych. Prawie 46% wszystkich uczniów uważa, że ich koledzy i koleżanki palą papierosy.

Do inicjacji nikotynowej dochodzi najczęściej między 13 a 15 rokiem życia (31% uczniów). Ogólnie 83% uczniów deklaruje, iż zdarzyło im się zapalić papierosa. W szkole podstawowej większy odsetek badanych nie pali papierosów. Uczniowie zbierają takie

doświadczenia głównie na podwórku ze znajomymi. Do regularnego codziennego palenia (uzależnienia od nikotyny) przyznaje się 8% badanych. Papierosy zazwyczaj kupowane są przez uczniów w markecie/supermarkecie lub sklepiku osiedlowym. 18 % badanych uczniów uważa, iż w szkole nie ma osoby, która mogłaby pomóc im w sprawie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i nikotyny.

Zdecydowana większość uczniów ma dobre relacje ze swoimi rodzicami. Uczniowie najchętniej o pomoc związaną z uzależnieniem zwróciliby się do specjalisty terapii uzależnień, rodziców i przyjaciela. 73% badanych uczniów brało udział z zajęciach profilaktycznych. 8% z nich wskazało, iż takie zajęcia tylko i wyłącznie rozbudzają ciekawość. Uczniowie najchętniej uczestniczyliby w zajęciach profilaktycznych podczas których byłyby organizowane warsztaty i zajęcia terapeutyczne.

1. Z powodu możliwości dostępu dzieci i młodzieży do środków psychoaktywnych należy największą uwagę skupić na pomocy uczniom w rozwiązywaniu ich problemów, wzmacnianiu pozytywnej samooceny uczniów, ich wiary w swoje możliwości. Wierzące w siebie dziecko i młody człowiek nie będzie miał potrzeby sięgania po używki.
2. Wskazane jest kontynuowanie i ciągłe organizowanie form z zakresu profilaktyki uniwersalnej, adresowanej do wszystkich uczniów w określonym wieku. Celem ma być opóźnianie inicjacji i przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych.
3. Warto rozwijać takie czynniki chroniące jak:
 - organizowanie licznych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych umożliwiających rozwój konstruktywnych zainteresowań młodych ludzi;
 - prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dotyczących podstawowych umiejętności społecznych, rozpoznawania emocji (własnych i innych osób), radzenia sobie ze stresem;
 - organizowanie różnych form dostarczania uczniom rzetelnych dostosowanych do specyfiki odbiorców informacji o konsekwencjach zachowań ryzykownych.
4. Wskazane wspieranie wychowawczej funkcji rodziny poprzez umożliwienie udziału rodziców w formach doskonalenia umiejętności wychowawczych (warsztaty, możliwość korzystania z odpowiedniej literatury itd.) .
5. Z uwagi na to, iż dzieci i młodzież wskazują na dostępność do papierosów, alkoholu, wskazana większa kontrola i szkolenia dla sprzedawców w tym zakresie.
6. Wskazane skierowanie działań profilaktycznych do rodziców mające na celu zmianę postaw i wzorców zachowań (palenie papierosów, zezwolenie dzieciom na picie alkoholu, organizowanie dla dzieci imprez wykorzystaniem szampanów bezalkoholowych itd.).
7. We wszystkich działaniach współpracować ze wszystkimi instytucjami i organizacjami naszej gminy działającymi na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny
8. Działania profilaktyczne powinny być skoncentrowane na osłabianiu wpływu czynników ryzyka i wzmacnianiu czynników chroniących. **Wśród czynników chroniących** należy

wymienić silną więź z rodzicami, zainteresowanie nauką szkolną i rozwojem, oraz skłonność do respektowania norm i wartości społecznych.

9. Ze względu na różne miejsca, w których prowadzi się działania profilaktyczne, należy wymienić podstawowe środowiska oddziaływań profilaktycznych:

- **szkoła,**
- **rodzina,**
- **społeczność lokalna,**
- **globalne środowisko kulturowo–społeczne tworzone za pomocą przekazów kulturowych i medialnych.**

10. Skuteczna profilaktyka powinna oddziaływać na wszystkie cztery środowiska. W praktyce jednak, najbardziej dostępnym środowiskiem jest szkoła, przede wszystkim klasa szkolna. Warto wspomnieć, że najbardziej skuteczne są programy profilaktyczne, które obejmują całą szkołę, w które zaangażowani są zarówno nauczyciele, jak i pielęgniarka czy pedagog szkolny.

11. Znacznie trudniej dotrzeć z profilaktyką do rodziny. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż rodziców można jedynie inspirować, zachęcać do działań profilaktycznych, jednak to tylko od nich zależy, czy skorzystają z zachęty i wsparcia. Ważnym czynnikiem zwiększającym udział rodziny w oddziaływaniach profilaktycznych byłoby zbliżenie między szkołą a domem.

12. **Trzecim obszarem** oddziaływań profilaktycznych jest **społeczność lokalna**. Chodzi tu przede wszystkim o to, co dzieje się w najbliższym otoczeniu dzieci i młodzieży. Należy pamiętać o tym, iż najlepszy nawet program profilaktyczny prowadzony w szkole może zostać zaprzeczony, gdy sprzedawcy sprzedają alkohol nieletnim lub burmistrz zgadza się na spożywanie alkoholu przy okazji imprez sportowych lub muzycznych. Osoby zajmujące się profilaktyką na danym terenie powinny pamiętać, by obejmować swą działalnością cały teren i dążyć do tworzenia lokalnych koalicji profilaktycznych.

13. Najtrudniejszym zadaniem jest uzyskanie wpływu na globalne przekazy kulturowe i medialne, ponieważ nad nim sprawują władzę osoby, których światopogląd i interesy są zupełnie inne od tych, które prezentują osoby zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Niestety, nakłady finansowe na działania promujące alkohol są niewspółmiernie wyższe od tych na profilaktykę. W tej sytuacji tym ważniejsze są wszystkie skoordynowane i profesjonalnie przygotowane działania profilaktyczne.

14. Młodzież, która już spożywa regularnie napoje alkoholowe winna być objęta działaniami profilaktycznymi, które ukazywałyby pozytywne strony abstynencji, uczyłyby skutecznych sposobów radzenia sobie z namowami do picia ze strony znajomych, radzenia sobie z własną słabością, oraz uczyłyby zachowań asertywnych. Aby wspomóc dążenia społeczeństwa do potrzeb zdrowia publicznego, z rzeczywistą kulturą picia, konieczna jest lepsza edukacja w tej dziedzinie, bardziej realistyczne oczekiwania tego, jakie zmiany mogą alkohol wywołać u pijącego, a jakie nie może, wczesna interwencja w przypadku

problemu związanych z piciem oraz znaczne zaangażowanie rodziców w sprawy decyzji dotyczących picia podejmowanych przez ich dzieci.

15. Aby zapobiec niezadowolającym statystykom obrazującym spożywanie alkoholu przez dzieci i młodzież, należy przede wszystkim realnie ograniczyć dostępność do alkoholu osobom nieletnim.

16. Jedynym skutecznym działaniem w walce z alkoholizmem i wszystkimi innymi uzależnieniami jest **profilaktyka**, czyli **zapobieganie problemom zanim one wystąpią**.

Jedynym skutecznym działaniem w walce z alkoholizmem i wszystkimi innymi uzależnieniami jest profilaktyka, czyli zapobieganie problemom zanim one wystąpią.

II. Stan zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Chmielniku.

Placówki leczenia odwykowego:

Na terenie miasta i gminy Chmielnik nie działa żadna specjalistyczna placówka leczenia odwykowego. Osoby podejmujące leczenie korzystają ze świadczeń leczenia ambulatoryjnego, Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kielcach oraz w Busku Zdroju. Podstawowe formy pracy Przychodni to terapia indywidualna i grupowa w oparciu o metody psychoterapeutyczne.

Lecznictwo odwykowe o charakterze stacjonarnym prowadzone jest głównie w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy.

Profilaktyka:

Na terenie miasta i gminy Chmielnik działa:

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Profilaktyki i Uzależnień, który jest miejscem pierwszego kontaktu dla osób zgłaszających zaistnienie sytuacji kryzysowych związanych z problemem alkoholowym. Prowadzi także poradnictwo, rozmowy motywujące do podjęcia leczenia, interwencje na rzecz osób dotkniętych przemocą domową. W tym zakresie podtrzymuje współpracę z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chmielniku, Komisariatem Policji w Chmielniku, Komisariatem Policji w Morawicy, Sądem Rodzinnym w Busku- Zdroju, kuratorami sądowymi, GKRPA.

SPRAWOZDANIE

Z realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Urzędzie Miasta i Gminy w Chmielniku

Komisja w następującym składzie:

1. Monika Dulińska - Przewodniczący
2. Andrzej Piwowarski - Zastępca Przewodniczącego
3. Andrzej Solarski - Sekretarz
4. Mariusz Włodarczyk - Członek
5. Katarzyna Kowalska-Moskwa - Członek

Począwszy od roku **1997** do chwili obecnej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chmielniku rozpatrzyła ok. 1480 wniosków skierowanych do Komisji przez członków rodzin osób nadużywających napojów alkoholowych, Komisariat Policji, Prokuraturę Rejonową, Kuratorów Sądowych, Pracowników Socjalnych oraz Zespół Interdyscyplinarny.

Na posiedzeniach Komisji prowadzono rozmowy z osobami nadużywającymi alkohol oraz udzielano informacji na temat uzależnienia alkoholowego. Wskazywano im i ich rodzinom możliwości uzyskania pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej. Prowadzono profilaktyczną pomoc informacyjną i edukacyjną wobec tych osób i rodzin. Komisja, w związku z nowelizacją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Biorąc pod uwagę, czy lokalizacja punktów sprzedaży jest zgodna z uchwałą XLVII/453/2018 Rady Miejskiej w Chmielniku z dnia 29.08.2018 roku, w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zasad ich usytuowania i warunków sprzedaży na terenie miasta i gminy Chmielnik. Po szczegółowym zapoznaniu się ze sprawą, rozpatruje je pozytywnie lub negatywnie. W roku 2020 zaopiniowano 3 takie wnioski.

Na posiedzeniu Komisji omawiane są również poszczególne punkty preliminarza wydatków Gminnego Programu Profilaktyki. Komisja podejmuje decyzje, ustalenia i opracowuje wstępne plany realizacji kolejnych zadań. Ustala się obowiązki członków Komisji, precyzuje i podejmuje ostateczne decyzje związane z rzetelnym i zgodnym wydatkowaniem środków przeznaczonych na profilaktykę i walkę z alkoholizmem.

Bazą tych działań stał się Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Profilaktyki i Uzależnień przy Urzędzie Miasta i Gminy w Chmielniku, oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej gdzie opracowywany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z preliminarzem wydatków na kolejne lata pracy. Szereg dodatkowych programów i regulaminów związanych z prawidłowym działaniem placówki.

W placówce tej prowadzona jest cała dokumentacja związana z profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Pracownik jest odpowiedzialny za realizację w/w programu i czuwa nad rzetelnym wykonywaniem zawartych w nim zadań, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzi kompleksową obsługę zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W Punkcie działa grupa wstępna dla osób uzależnionych, a także dyżury terapeuty celem indywidualnych konsultacji dla osób potrzebujących wsparcia. Ułatwiło to pracę Komisji, gdyż miała możliwość odsyłania tam osób w celu uzyskania fachowej pomocy terapeutycznej.

W Punkcie Konsultacyjnym przyjęto dotychczas ogółem ok. 2114 osób uzależnionych i współuzależnionych. Część osób korzystała z porad indywidualnych, natomiast większość uczestniczyła w cyklicznych, grupowych konsultacjach ambulatoryjnych. Szereg osób zostało zmotywowanych do podjęcia terapii uzależnienia w oddziałach odwykowych Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy. Komisja, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, przeprowadzała wywiady środowiskowe. Zasięgano również opinii o osobach zgłaszanych na Komisję w Komisariacie Policji. Podejmowano też czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. W tym zakresie kierowano z urzędu osoby na badanie przez biegłego w celu wydania opinii sądowo-psychiatrycznej, aby stwierdzić ewentualne uzależnienie od alkoholu i orzec odpowiedni sposób leczenia w warunkach ambulatoryjnych lub stacjonarnych. Na badanie to zostało skierowane ok. 417 osoby. Komisja kierowała do Sądu wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Do tej pory zostało skierowanych ok. 435 takich wniosków.

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chmielniku w roku 2021

Główne cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2021

I. ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE I GMINIE CHMIELNIK

II. OGRANICZENIE POPULACJI OSÓB PIJĄCYCH RYZYKOWNIE I SZKODLIWIE

III. ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ W ZAKRESIE PROFILAKTYKI PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Cele szczegółowe i zadania

Do osiągnięcia celu głównego przewiduje się realizację zadań i celów szczegółowych, wyznaczonych przez ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prowadzenie działań wynikających z potrzeb i możliwości ujawnionych w diagnozie.

Dział I.

Zwiększanie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu.

Cele:

- *ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w programach terapeutycznych,*
- *organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych*
- *wspieranie rozwoju i funkcjonowania placówek terapeutycznych,*

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i ich rodziny
- placówki terapeutyczne
- organizatorzy doradztwa i działań wspierających.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego, uczestniczących w zajęciach grupy wsparcia, korzystających z poradnictwa w punkcie konsultacyjno - informacyjnym, biorących udział w zajęciach związanych z leczeniem odwykowym i motywowaniem do leczenia

Zadania:

1) Finansowanie działań Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Do jego podstawowych zadań należą:

- informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia uzależnienia
- organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych, prowadzenie oddziaływań motywujących do podjęcia terapii
- udzielanie podstawowej pomocy terapeutycznej osobom i rodzinom, w których występuje problem alkoholowy
- informowanie o instytucjach, organizacjach i ruchach samopomocowych działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Zakres finansowania działalności Punktu dotyczy:

- a. zakupu materiałów i środków informacyjnych, dydaktycznych, papierniczo – biurowych oraz sprzętu niezbędnego do prowadzenia i dokumentowania pracy Punktu,
- b. wynagrodzenia terapeutów zatrudnionych w PIK d/s P i U.

Dział II.

Organizacja i prowadzenie działań profilaktycznych.

Cele:

- *wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zapobiegających używaniu alkoholu*
- *wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej i korygującej, opiekuńczo –*

- wychowawczej, socjoterapeutycznej, edukacyjnej i aktywizującej w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w rodzinach oraz w grupach podwyższonego ryzyka
- rozwijanie wiedzy w społeczności lokalnej dotyczącej problematyki alkoholizmu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów.

Odbiorcy:

- społeczność lokalna
- dzieci i młodzież szkolna
- instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą
- organizacje pozarządowe
- grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę prewencyjną i terapeutyczną, w szczególności odnoszącą się do populacji dzieci i młodzieży
- rodzice i wychowawcy

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych
- liczba osób uczestniczących w projektowaniu i wdrażaniu programów
- liczba odbiorców programów profilaktycznych
- liczba instytucji i organizacji zaangażowanych w wykonywanie zadań określonych w programach

Doświadczenia uzyskane podczas wykonywania gminnych programów w latach poprzednich, rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, obligują do kontynuacji dotychczasowych form pracy profilaktycznej w środowisku dzieci i młodzieży.

Zadania:

- 1) Realizacja programów profilaktycznych
- 2) Prowadzenie zajęć profilaktycznych w tym:
Świetlic opiekuńczo – wychowawczych, wiejskich, aktywizujących, ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży
- 3) Organizacja i dofinansowanie innych form działań informacyjnych, edukacyjnych i zapobiegawczych, w tym widowisk artystycznych, konkursów tematycznych.

Dział III.

Inne działania związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chmielniku w 2021 r.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej bądź rozszerzonej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ponadto dwóch członków Komisji posiada drugi, najwyższy stopień specjalizacji w zakresie uzależnień i pracy z osobami uzależnionymi. Zgodnie z rekomendacjami PARPA reprezentują one środowiska działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Mogą być one bezpośrednio zaangażowane w realizację zadań stanowiących elementy GPPiRPA.

Do zadań GKRPA zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

- A. *Podjęcie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu.*
- B. *Przeprowadzanie kontroli oraz ekspertyz punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji z odnośnymi uchwałami Rady Miejskiej w Chmielniku w związku z procedurą wydawania przez Burmistrza Chmielnika decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.*
- C. *Inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.*
- D. *Prowadzenie innych działań przewidzianych przepisami Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.*
- E. *Coroczne opracowywanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.*
- F. *Rozpatrywanie spraw dotyczących realizacji w/w programu.*
- G. *Działalność edukacyjno – informacyjna.*
- H. *Diagnozowanie stanu problemów alkoholowych w gminie.*
- I. *Inicjowanie przedsięwzięć w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy w rodzinie.*
- J. *Inicjowanie działań w zakresie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, korzystania z pomocy psychospołecznej przez rodziny z problemem alkoholowym, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.*
- K. *Współdziałanie i popieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej.*
- L. *Przyjmowanie zgłoszeń problemu alkoholowego.*
- M. *Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.*
- N. *Motywowanie osób nadużywających alkoholu będących jednocześnie sprawcami przemocy w rodzinie do podjęcia uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym.*
- O. *Motywowanie członków rodzin z problemem alkoholowym do podjęcia terapii współuzależnienia.*

- P. Kierowanie na badanie przez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego dla osób, które w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują rozpad pożycia rodzinnego, demoralizację małoletnich, albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.*
- Q. Kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stosunku do osób z problemem alkoholowym.*
- R. Przeprowadzanie w szczególnie uzasadnionych przypadkach wywiadów środowiskowych dotyczących osób nadużywających alkoholu.*

Za udział w posiedzeniu członkowi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się wynagrodzenie w wysokości 200 zł.

1. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia, jest lista obecności podpisana przez członków Komisji obecnych w danym dniu na posiedzeniu.

HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ NA ROK 2021

PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ I EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – W TYM PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI I MŁODZIEŻY UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

1. Zajęcia świetlicy opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym od poniedziałku do piątku w godz. od 15³⁰ do 19⁰⁰:
 - stała, systematyczna współpraca z rodziną uczestników,
 - rozpoznanie sytuacji rodzinnej uczestników,
 - organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych,
 - prowadzenie pracy z grupą poprzedzone jej planowaniem w zespole pracowników,
 - indywidualne spotkania z uczestnikami organizowane poza pracą z grupą,
 - prowadzenie dokumentacji pracy z grupą,
 - współpraca z innymi instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
 - dożywianie uczestników,
 - pomoc uczestnikom w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi itp.).Termin: cały rok.
2. Kontynuacja konsultacji dla osób uzależnionych w Punkcie Konsultacyjnym w porozumieniu z Poradnią Zdrowia Psychicznego, Posterunkiem Policji oraz Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.
 - motywowanie zarówno do podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, bez cech zależności, do zmiany szkodliwego wzorca picia,
 - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.Termin: cały rok.

II. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE, POMOCY TERAPEUTYCZNEJ A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE.

1. Dyżur terapeuty uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym.
 - nawiązywanie pierwszego, pomocnego kontaktu terapeutycznego,
 - rozpoznawanie uzależnienia, współuzależnienia, i sytuacji dzieci w rodzinie alkoholowej,
 - rozpoznawanie zjawiska przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - rozpoznawanie problemu pijących nastolatków.

Termin: cały rok.

2. Współpraca z Policją, Sądem Rejonowym w Busku- Zdroju (wydział III Rodz. I Niel.), kuratorami sądowymi, Zespołem Interdyscyplinarnym, Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy (Oddziały Odwykowe), Poradnią Zdrowia Psychicznego w Chmielniku, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i pedagogami szkolnymi w zakresie profilaktyki uzależnień i ochrony przed przemocą w rodzinie.

Termin: cały rok.

III. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ, EDUKACYJNEJ W SZCZEGÓLNOŚCI DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOŁU, PO ZAKOŃCZENIU PROGRAMU PSYCHOTERAPII W ZAKŁADZIE LECZNICTWA ODWYKOWEGO

1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób uzależnionych po przebytych leczeniu.
2. Cele:
 - zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły,
 - zwiększenie kwalifikacji zawodowych i zdobycie umiejętności umożliwiających ponowne wejście na rynek pracy,
 - zdobycie umiejętności współpracy i współżycia społecznego oraz komunikacji interpersonalnej,
 - rehabilitacja społeczna- wychodzenie z roli bezrobotnego i wchodzenie w rolę osoby pracującej,

Termin: cały rok.

IV. WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Wspieranie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin borykających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zamieszkałych na terenie Miasta i Gminy Chmielnik

Zadaniem Placówek Wsparcia Dziennego jest:

- pomoc w nauce,
- organizacja czasu wolnego,
- rozwój zainteresowań,
- organizacja wypoczynku, zabaw i zajęć sportowych, z zakresu zdrowego stylu życia,
- realizowanie zajęć profilaktycznych,
- stała współpraca z rodziną oraz instytucjami działającymi na rzecz dziecka,
- wsparcie wychowawcze i pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- dożywianie podopiecznych.
- zajęcia socjoterapeutyczne lub oddziaływania terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne,

- działania mające na celu udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych - szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych, w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny.
- 2. Zakup materiałów biurowych niezbędnych do Punktu Konsultacyjnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
Termin: cały rok.
- 3. Finansowanie kosztów związanych z realizacją przez MGOPS w Chmielniku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
Termin: cały rok.
- 4. Finansowanie wynagrodzenia specjalistów terapii uzależnień w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Profilaktyki i Uzależnień w Chmielniku.
Termin: cały rok.
- 5. Finansowanie wynagrodzenia opiekunów w Świetlicach opiekuńczo-wychowawczych dla młodzieży i dzieci.
Termin: cały rok.

**PRELIMINARZ WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ GMINNEGO
PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH w roku 2021**

I. Koszty związane z realizacją przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chmielniku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 roku.

RAZEM 30 000,00 zł

II. Wykonywanie czynności i udział w posiedzeniu członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

RAZEM 15 200,00 zł

III. Koszty związane z funkcjonowaniem świetlic opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży. Dopuszczenie pomieszczeń świetlicy, (zakup pomocy dydaktycznych, wyposażenia i poczęstunku dla uczestników), wynagrodzenie pracowników.

RAZEM 62 800,00 zł

IV. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń na realizację zadań rozwiązywania problemów alkoholowych, (prowadzenie świetlic lub klubów dziecięco-młodzieżowych oraz wspieranie ekonomii społecznej).

RAZEM 80 000, 00 zł

V. Realizacja programów, koncertów i prelekcji profilaktycznych dotyczących problemów uzależnień w szkołach (szkoła podstawowa, szkolnictwo średnie) oraz w społeczności lokalnej, (zakup materiałów dydaktycznych).

RAZEM 1 000, 00 zł

VI. Wynagrodzenie specjalistów terapii uzależnień w Punkcie Informacyjno- Konsultacyjnym ds. Profilaktyki i Uzależnień w Chmielniku, (zakup pomocy dydaktycznych).

RAZEM 15 000,00 zł

ŁĄCZNA SUMA: 204 000, 00 zł